

Stockholms kommun

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram

efter tillsyn i SPRINT-gymnasiet 59409052
belägen i Stockholms kommun

Tillsyn i SPRINT-gymnasiet 59409052

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stockholms kommun under våren 2016. SPRINT-gymnasiet 59409052 besöktes av Skolinspektionen den 12 april 2016 och den 13 april 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Det saknas nationell statistik i Skolverkets databas (SIRIS) rörande kunskapsresultat för introduktionsprogrammet språkintröduktion på SPRINT-gymnasiet.

Trygghet och studiero

Skolinspektionens enkät vänder sig till elever i gymnasiets årskurs 2, varför resultat från elever på skolan saknas. Skolinspektionens enkät till pedagogisk personal på skolenheten visar, när det gäller trygghet, ett indexvärde på 8,4 vilket är i nivå med värdet för hela riket (indexvärdet anges i intervallet 1 – 10). När det gäller studieron är indexvärdet 8,3, vilket kan jämföras med värdet för hela riket som ligger på 7,1.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Avstående från ingripande	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Avstående från ingripande	
4. Bedömning och betygssättning	Avstående från ingripande	
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att huvudmannen behöver se till att SPRINT-gymnasiet följer författningarna och den plan för språkintröduktion som huvudmannen upprättat när det gäller att samtliga elever ska erbjudas en utbildning som motsvarar heltidsstudier. Huvudmannen behöver även se till att skolan följer författningarna och huvudmannens plan för utbildningen när det gäller att erbjuda eleverna möjlighet att läsa andra kurser än svenska som andraspråk, på grundskolenivå alternativt kurser från gymnasieskolan.

Skolan utreder vidare inte elevers behov av studiehandledning på modersmålet i samtliga fall där lärarna signalerat att elever kan vara i behov av detta särskilda stöd och elevers eventuella behov av sådant stöd anmäls inte alltid till rektorn. Tillsynen visar vidare att elever som har behov av studiehandledning på modersmålet inte alltid ges det. Det fattas heller inga beslut om att åtgärdsprogram inte ska utarbetas i de fall där en utredning visat att eleven inte ska ha särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

I enlighet med författningarna behöver huvudmannen också säkerställa att alla elevers vårdnadshavare, eller den som har ansvaret för eleven som till exempel elevens gode man, minst en gång per termin ges samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun i flera avseenden inte följer skolförfattningarna. Skolinspektionen anser dock att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa mot kommunen. Stockholms kommun har under en förhållandevis kort period tagit emot ett mycket stort antal nyanlända elever, vilket ställer stora krav på kommunens verksamheter, däribland SPRINT-gymnasiet. Kommunen har vidtagit åtgärder för att möta de behov som situationen ställer.

Skolinspektionen anser att det är av största vikt att nyanlända elever ges den utbildning och det stöd de har rätt till och har därför för avsikt att, inom ramen för uppföljningen av Stockholms kommun, följa utvecklingen vid skolan.

Skolinspektionens beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brister, men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att signaler om att elever är i behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet inte alltid anmäls till rektorn och att elevernas behov av sådant stöd inte alltid utreds. Skolinspektionen bedömer även att elever som har bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet inte alltid ges sådant stöd.

Vidare bedömer Skolinspektionen att det saknas beslut om att inte utarbeta något åtgärdsprogram i fall då en utredning har visat att eleverna inte behöver särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

I skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Rektorn ska enligt skollagen se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska också utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om detta inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

I gymnasieförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

I intervju med lärare uppger flera att det finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet, men att skolan trots detta inte gör någon utredning av dessa elevers behov. Den lärare som ansvarar för att organisera studiehandledningen uppger att hon har mejlat till alla lärare och uppmanat dem att informera henne om vilka elever som behöver få studiehandledning på modersmålet. Samtidigt uppger en annan lärare att hen inte mejlar några namn eftersom hen vet att skolan inte har möjlighet att erbjuda studiehandledning på modersmålet. En annan lärare uppger att huvudmannen har informerat om att ekonomin inte räcker till för att ge studiehandledning på modersmålet till alla elever som behöver det.

Under intervju med lärare och med personal från elevhälsan framkommer att det finns elever på skolan som lärare, eller personal i elevhälsan, bedömer skulle behöva särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet men som inte får det.

När Skolinspektionen intervjuar rektorn uppger denne att alla elever som behöver studiehandledning erbjuds detta. Rektor uppger vidare att det är elever som går enligt den långsammaste studietakten som prioriteras vid fördelning av studiehandledningstimmar. Rektorn uppger också att det finns stora organisatoriska svårigheter kring tillgång till studiehandledare. Enligt rektorn behöver hon boka upp behovet av studiehandledare hos huvudmannen redan under våren och när höstterminen startar kanske språksamman-sättningen i elevgruppen ser annorlunda ut. Men rektorn uppger också att hon har anställt lärare som talar olika språk och att det har skett en utökning av studiehandledning på modersmålet.

Rektorn uppger även under intervjun att hon inte har fattat några beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram, i de fall då en utredning visat att eleven inte behöver studiehandledning på modersmålet.

Motivering till avstående från ingripande

Som framgått anser Skolinspektionen att Stockholms kommun inte följer skolförfattningarna i flera avseenden när det gäller elevers rätt till särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

Skolinspektionen anser dock att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa mot kommunen.

Stockholms kommun har under en förhållandevis kort period tagit emot ett mycket stort antal nyanlända elever, vilket ställer stora krav på kommunens verksamheter, däribland SPRINT-gymnasiet. Behovet av studiehandledning på modersmålet har ökat väsentligt. Kommunen har vidtagit åtgärder för att möta det ökade behovet, till exempel utökat möjligheten till studiehandledning på modersmålet och anställt lärare till verksamheten som talar olika språk.

Skolinspektionen anser att det är av största vikt att nyanlända elever ges den utbildning de har rätt till och har därför för avsikt att, inom ramen för uppföljningen av Stockholms kommun, följa utvecklingen vid skolan.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elever på introduktionsprogram får en utbildning som är planerad så att eleven förbereds för arbete eller studier. (17 kap. 3-7§§ skollagen)

Motivering till bedömning av brist**Heltidsstudier**

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte följer skolförfattningarna, eller huvudmannens egen plan för utbildningen, när det gäller att erbjuda eleverna studier motsvarande heltid. Det finns elever som inte får undervisning motsvarande heltidsstudier trots att det inte finns någon individuell överenskommelse om detta mellan elev och rektor.

I skollagen anges att utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Vidare anges att utbildningens omfattning får minskas, om en elev begär det och huvudmannen finner att det är förenligt med syftet med elevens utbildning.

Enligt skollagen ska vidare utbildningen på ett introduktionsprogram följa en plan för utbildningen som beslutats av huvudmannen.

Vad som menas med heltidsstudier på introduktionsprogrammen finns inte reglerat i författningarna. Stockholms kommun har dock utarbetat en plan för utbildningen "Plan för introduktionsprogrammen i Stockholms stad" och där i anggett vad kommunen bedömer motsvarar heltidsstudier vid den aktuella utbildningen. I denna plan framgår att "huvudregeln är att utbildningen på introduktionsprogrammen ska ha samma omfattning som de nationella programmen, det vill säga motsvara heltidsstudier, vilket är minst 22 timmars garanterad undervisningstid per vecka. Utbildningen kan göras mindre omfattande i överenskommelse med eleven och vårdnadshavare för omyndig elev om rektorn anser att det är förenligt med utbildningens syfte."

I Skolinspektionens intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framkommer att rektorn, efter överläggning med gymnasiechefen, beslutat att undervisningstiden för eleverna från och med mitten av februari 2016 minskats från tidigare 22,5 timmar till 15 timmar per vecka för flertalet elever. Cirka 50 elever får dock även efter mitten av februari 2016 en utbildning som omfattar 22,5 timmar per vecka. Näst intill alla elever som Skolinspektionen intervjuat under tillsynen, uttrycker missnöje med att undervisningstiden minskats.

I skollagen, och i huvudmannens plan för utbildningen, anges att undervisningstiden kan minskas efter en överenskommelse med elev om rektorn anser att det är förenligt med utbildningens syfte.

I Skolinspektionens intervju med rektorn framkommer att någon sådan individuell överenskommelse inte har skett med någon enskild elev. Enligt rektorn är minskningen av undervisningstiden en tillfällig lösning som föranletts av den stora ökningen av antalet asylsökande som kommit till Stockholms kommun vintern 2015/16. Rektorn uppger att det är bättre att alla elever erbjuds någon form av undervisning, även om det inte blir heltid, så att de slipper gå utan sysselsättning för länge. Rektorn uppger att "Skolan är för eleverna som en process för att tillfriskna, 80 procent har problem med trauman och posttraumatisk stress, och de får landa här". Vidare uppger rektorn att de under höstterminen 2015 varken hade lokaler eller lärare för att kunna erbjuda heltidsstudier.

Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn får de aktuella eleverna antingen undervisning under förmiddagen eller under eftermiddagen, totalt 15 timmar per vecka. Utöver dessa timmar erbjuder skolan vissa frivilliga fritidsaktiviteter. Under intervju uppger rektorn att hon ser nuvarande lösning som en tillfällig lösning. Rektorn säger att hon utgår ifrån att huvudmannen hittar en annan lösning inför höstterminen 2016.

Elevernas möjlighet att läsa andra kurser eller ämnen

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i strid med skolförfattningarna, och huvudmannens egen plan för utbildningen, inte erbjuder samtliga elever möjlighet att läsa andra ämnen än ämnet svenska som andraspråk. Denna inskränkning bygger inte på någon information eller planering utifrån den individuella kartläggning som genomförs av varje enskild elev.

I skollagen anges att syftet med språkintröduktion är att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilket möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

I gymnasieförordningen anges att huvudmannen inför mottagandet ska göra en bedömning av elevens språkkunskaper och att huvudmannen fortlöpande ska bedöma elevens kunskapsutveckling i övriga ämnen för att eleven så snart som möjligt ska komma vidare i sin utbildning. Av gymnasieförordningen framgår vidare att språkintröduktion, utöver undervisning i grundskoleämnena svenska eller svenska som andra språk, ska innehålla de ämnen och kurser som eleven behöver för sin fortsatta utbildning, utifrån den bedömning av eleven som ska göras.

Av förarbetena till skollagen framgår att det är angeläget att det på språkintröduktionsprogrammet erbjuds undervisning i flera ämnen och kurser så att eleverna ges förutsättningar att snabbt komma vidare i utbildning och att elevernas tidigare förvärvade ämneskunskaper kan utnyttjas (prop. 2009/10:165 s. 447).

I huvudmannens plan för utbildningen står det att eleverna "erbjuds de grundskoleämnena och i vissa fall gymnasiekurser som leder mot den enskilde elevens mål med utbildningen efter avslutad språkintröduktion."

I Skolinspektionens intervjuer med elever på skolan framkommer att det finns ett antal elever som exempelvis läst ämnena matematik, engelska eller franska under sex till tolv år i sina hemländer. Flera av de intervjuade eleverna uppger att de gärna skulle studera andra ämnen än svenska som andraspråk.

I intervjuer med både elever, lärare och rektor framkommer att eleverna tidigare erbjudits att studera vissa grundskolekurser, främst matematik och engelska. Enligt både lärare och rektor finns det emellertid ingen möjlighet att få plats med sådana kurser inom ramen för den minskade undervisningstiden. All undervisningstid behövs för undervisning i svenska som andraspråk uppger rektor samt flertalet lärare som intervjuats.

Motivering till avstående från ingripande

Som framgått anser Skolinspektionen att Stockholms kommun inte följer skolförfattningarna i flera avseenden när det gäller elevers rätt till utbildning på språkintruktionsprogrammet.

Skolinspektionen anser dock att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa mot kommunen.

Stockholms kommun har under en förhållandevis kort period tagit emot ett mycket stort antal nyanlända elever, vilket ställer stora krav på kommunens verksamheter, däribland SPRINT-gymnasiet. Behovet av utbildning på språkintruktionsprogrammet har ökat väsentligt. Kommunen har vidtagit åtgärder för att möta det ökade behovet, till exempel utökat antalet platser och lärare i verksamheten.

Skolinspektionen anser att det är av största vikt att nyanlända elever ges den utbildning de har rätt till och har därför för avsikt att, inom ramen för uppföljningen av Stockholms kommun, följa utvecklingen vid skolan.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller intruktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 15 kap. 20 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att SPRINT-gymnasiet inte följer skolförfattningarnas krav avseende att erbjuda eleverna och elevernas vårdnadshavare utvecklingssamtal minst en gång varje termin.

Av skollagen framgår att rektorn minst en gång varje termin ska se till att eleven och elevens vårdnadshavare ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).

I Skolinspektionens tillsyn framkommer att eleverna, vid varje delkursbyte som sker var sjätte vecka, tillsammans med lärare/mentor genomför en utvärdering av elevens kunskapsutveckling. Mallen för denna utvärdering utgörs av ett protokoll, där både eleven och läraren gör en bedömning av ett antal olika språkliga kompetenser hos eleven. Förutom dessa utvärderingar har skolan, före omorganisationen i februari 2016, en gång per termin kallat både eleven och elevens vårdnadshavare till ett utvecklingssamtal tillsammans med elevens lärare/mentor.

Lärare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de, efter februari 2016, inte erbjuder utvecklingssamtal till alla elever utan enbart till de elever som själva önskar ha ett samtal, eller till de elever som har problem med studierna eller närvaron. Flera lärare uppger vidare att de nu har dubbla mentorsgrupper och därför inte hinner med allt som ska göras. En lärare uppger att "detta är jättesynd eftersom utvecklingssamtalen är jätteviktiga". Även rektorn uppger att lärarna, under nuvarande omständigheter, inte har möjlighet att erbjuda utvecklingssamtal enligt författningarnas krav.

I Skolinspektionens rektorsintervju uppger rektorn att mentorerna, efter omorganisationen i februari 2016, har fått många fler elever i sina mentorsgrupper. Detta innebär enligt rektorn att en del lärare skulle behöva genomföra utvecklingssamtal med 40 elever om samtliga elever skulle erbjudas utvecklingssamtal. Rektorn uppger dock att elever med någon form av problematik kommer att erbjudas utvecklingssamtal även under vårterminen 2016.

Rektorn uppger vidare att hon är medveten om att skolan inte följer skollagen när det gäller erbjudande av utvecklingssamtal. Rektorn utgår dock ifrån att huvudmannen ger rektorn andra förutsättningar från och med höstterminen 2016, så att utvecklingssamtal kan erbjudas och genomföras i enlighet med författningarnas krav.

I huvudmannens synpunkter på det protokoll som Skolinspektionen fört över tillsynen, har rektorn tillagt att även de elever vars vårdnadshavare önskar ett utvecklingssamtal erbjuds detta.

Skolinspektionens samlade bedömning är att skolan inte erbjuder alla elever och vårdnadshavare utvecklingssamtal varje termin i enlighet med författningarnas krav. Visserligen uppger lärarna att elever kan få utvecklingssamtal om de vill ha detta och rektorn uppger att de vårdnadshavare som önskar ett utvecklingssamtal erbjuds det. Vidare framgår av intervju med rektorn att elever med någon form av problematik erbjuds utvecklingssamtal. Av skollagen framgår dock att rektorn ska se till att eleven och vårdnadshavaren får en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation. Enligt skollagen ska detta ges till alla elever och inte bara till dem som vill eller har problematik kring sin undervisningssituation. Detta ska enligt skollagen ske minst en gång per termin.

Vidare uppger flera lärare i de lärarintervjuer som Skolinspektionen genomfört att de inte hinner med allt som ska göras, och att detta får till följd att utvecklingssamtal inte kan hållas med samtliga elever och deras vårdnadshavare. Skolinspektionen bedömer därför att rektorn heller inte har säkerställt att alla lärare har tillräckligt med tid för att rent faktiskt kunna genomföra utvecklingssamtal med samtliga elever och deras vårdnadshavare enligt författningarnas krav.

Motivering till avstående från ingripande

Som framgått anser Skolinspektionen att Stockholms kommun inte följer skolförfattningarna när det gäller elevers rätt till utvecklingssamtal.

Skolinspektionen anser dock att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa mot kommunen.

Stockholms kommun har under en förhållandevis kort period tagit emot ett mycket stort antal nyanlända elever, vilket ställer stora krav på kommunens verksamheter, däribland SPRINT-gymnasiet. Behovet av utvecklingssamtal har ökat väsentligt men rektorn bedömer att skolan, till höstterminen 2016, kommer att kunna möta kraven på utvecklingssamtal.

Skolinspektionen anser att det är av största vikt att nyanlända elever ges den utbildning de har rätt till och har därför för avsikt att, inom ramen för uppföljningen av Stockholms kommun, följa utvecklingen vid skolan.

Övriga arbetsområden***Bedömning***

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor

Beslut

2016-08-31
16 (19)

Dnr 43 - 2015:10064

fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Lennart Andersson
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om SPRINT-gymnasiet 59409052

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om SPRINT-gymnasiet 59409052

SPRINT-gymnasiet är en kommunal skola i stadsdelen Hägersten-Liljeholmen i södra Stockholm. Skolan hör tillsammans med fem andra gymnasier organisatoriskt till kommunens gymnasieområde 3. Skolan bedriver undervisning inom introduktionsprogrammet språkintröduktion.

Av huvudmannens plan för utbildningen framgår att kommunens språkintröduktionsprogram har i uppdrag att ge elever som nyligen anlönt till Sverige en utbildning i svenska som andraspråk. I huvudmannens plan för utbildningen står det också att eleverna "erbjuds de grundskoleämnen och i vissa fall gymnasiekurser som leder mot den enskilde elevens mål med utbildningen efter avslutad språkintröduktion."

På skolans hemsida förtydligas uppdraget och där framgår bland annat att skolan i huvudsak bedriver undervisning i svenska som andraspråk för nyanlända asylsökande ungdomar och att eleverna kan börja på skolan från och med höstterminen det år de fyller 16 år till dagen innan de fyller 18 år. Nyanlända invandrarungdomar med uppehållstillstånd eller uppehållsrätt kan börja på skolan från och med höstterminen det år de fyller 16 år till och med mitten av vårterminen det år de fyller 19 år.

Enligt beskrivning på skolans hemsida blir mötet med SPRINT-gymnasiet i regel elevernas första kontakt med svenskt skolväsende och här kartläggs elevernas skolbakgrund samt deras kunskaper i svenska språket. Eleverna placeras sedan utifrån testresultaten i olika undervisningsgrupper.

Av informationen på skolans hemsida framgår vidare att antagning till skolan sker var sjätte vecka från och med höstterminens start fram till mitten av vårterminen. Flertalet elever går därför högst ett läsår på skolan, men många elever går kortare tid än så eftersom en del påbörjar sina studier i april månad. Efter vårterminens slut erbjuds eleverna plats på någon av kommunens övriga gymnasieskolor som erbjuder språkintröduktion. Elever som kommer till skolan sent på året och som är analfabeter kan få gå ytterligare ett år på skolan. I april 2015 studerade knappt 330 elever på skolan. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn studerar cirka 540 elever vid skolan.

För att hantera den stora tillströmningen av nyanlända elever till kommunen erbjuder skolan, enligt rektorn, från och med mitten av februari 2016, endast förmiddags- eller eftermiddagsundervisning, vilket innebär att de flesta elever, vid tiden för tillsynen, erbjuds 15 timmars undervisning per vecka. En mindre grupp elever erbjuds fortsatt heltidsundervisning under vårterminen 2016. Tidigare erbjöds eleverna på skolan 22,5 undervisningstimmar per vecka. I huvudmannens plan för utbildningen anger man att huvudregeln för intröduktionsprogrammen ska vara att antalet undervisningstimmar ska ha samma omfattning som de nationella programmen, det vill säga motsvara

heltidsstudier. Enligt huvudmannens plan för utbildningen motsvarar heltidsstudier minst 22 timmars garanterad undervisningstid per vecka.

Vid tidpunkten för tillsynen finns enligt rektorn cirka 40 stycken olika språk representerade i elevgruppen. Cirka 85 procent av eleverna är pojkar. Elevgruppen är mycket heterogen när det gäller skolbakgrund. I elevgruppen finns både analfabeter och elever med 12 – 13 års skolutbildning.

Undervisningen i skolan är indelad i sexveckorsmoduler som bygger på ett delkurssystem inom ämnet svenska som andraspråk där kursen är indelad i sju olika nivåer. De elever som är analfabeter ingår inte i detta system. Nivåerna i de olika delkurserna utgår ifrån skolans tolkning av Europarådets skala för språkbedömning, Common European Framework of Reference for Language (CEFR). Varje delkurs pågår i cirka sex veckor och var sjätte vecka gör lärare/mentor, tillsammans med eleven, en skriftlig utvärdering av elevens kunskapsutveckling och utifrån denna utvärdering placeras eleven i ny delkurs, alternativt går kvar i samma delkurs ytterligare en sexveckorsperiod. I undervisningen inom ämnet svenska som andraspråk väver lärarna in vissa moment från de naturorienterade respektive samhällsorienterade ämnena från grundskolans läroplan. Syftet med detta är att stärka språkinläringen och kan, enligt lärare och rektor, inte jämföras med reguljär undervisning i dessa ämnesblock.

I slutet av vårterminen gör alla elever ett databaserat test i ämnet svenska som andraspråk. Testresultatet, samt elevernas egna önskemål kring framtida gymnasieutbildning, ligger till grund för deras placering på programmet språkinträdning i någon av kommunens andra gymnasieskolor, nästkommande termin.

Skolan leds av en rektor. Skolans administrativa personal är underställd gymnasieområdets administrativa chef som i sin tur är underställd gymnasiechefen för området.